Вибірковий курс **«Екологічна стандартизація та сертифікація»**

Лекція 3

Системи екологічного управління: Архітектура стандарту ISO 14001

Від розуміння контексту організації до операційного реагування

Gemini Notebook

Що таке система екологічного менеджменту (СЕМ)?

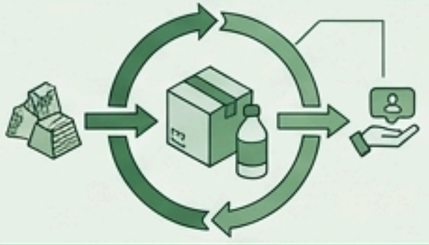
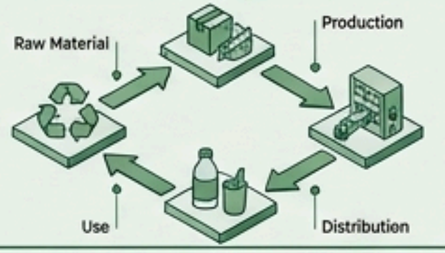
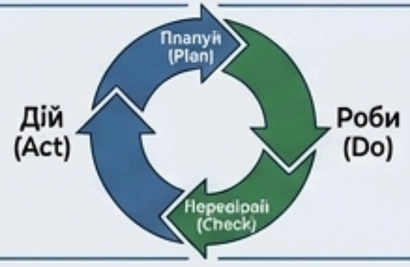
ДСТУ ISO 14001:2015 — це міжнародний стандарт, що надає організаціям загальну схему дій для захисту довкілля та реагування на зміни його умов у рівновазі із соціально-економічними потребами.

- Не встановлює абсолютних критеріїв екологічної дієвості.
- Не збільшує правових вимог, але вимагає їх дотримання.
- Застосовний до будь-якої організації (від малого бізнесу до транснаціональних корпорацій).

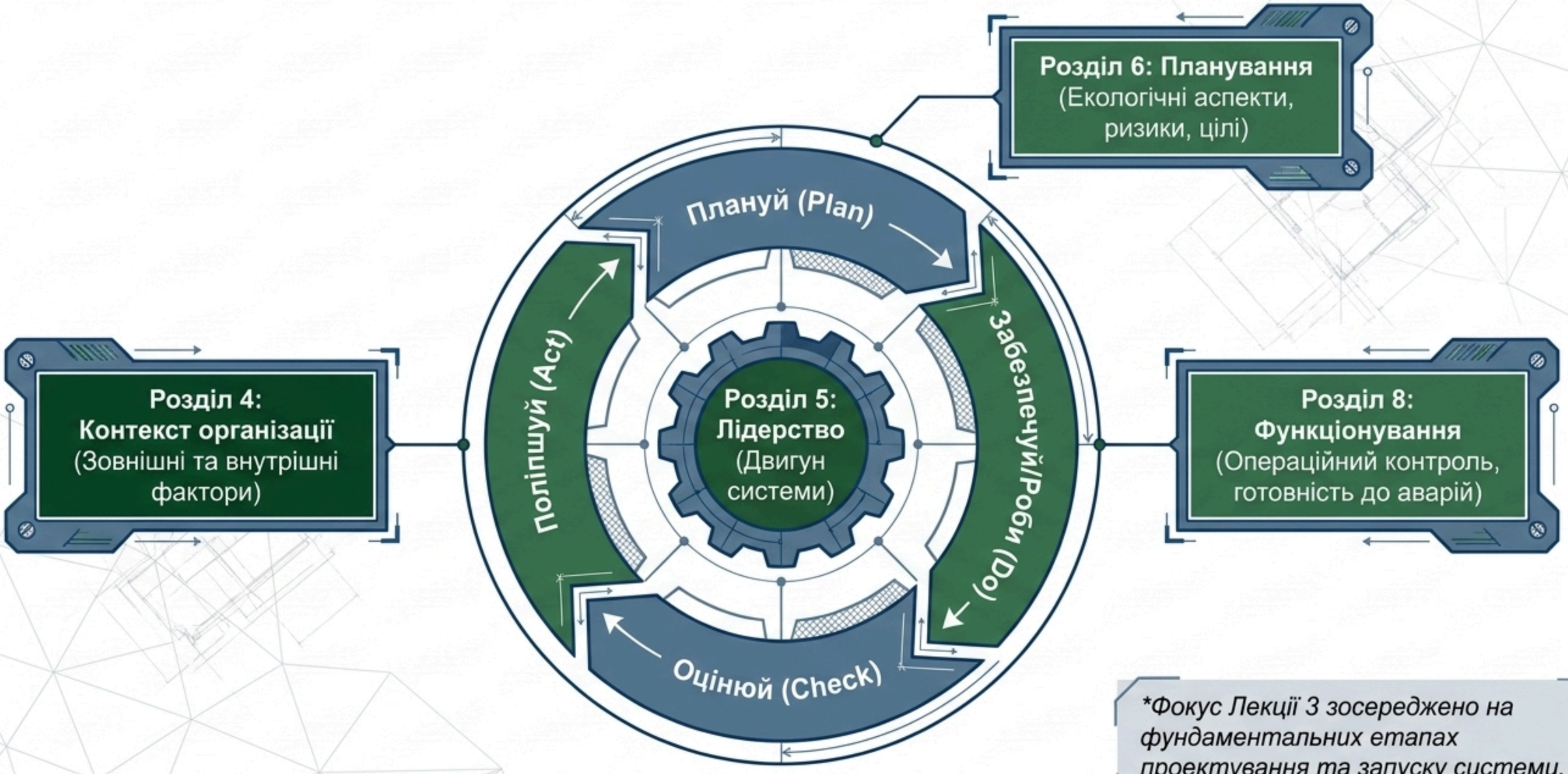
Gemini Notebook

Демаркація стандартів: Система проти Продукту

ISO 14001 (Система екологічного управління)		ISO 14024 (Екологічне маркування I типу)
Організаційна структура, виробничі процеси та загальний менеджмент 	Об'єкт оцінювання	Конкретний вид товарів, сировини чи послуг
Контроль ризиків, відповідність закону, запобігання забрудненню 	Методологічний фокус	Оцінка життєвого циклу продукту (від сировини до утилізації)
Цикл PDCA (Плануй–Роби–Перевіряй–Дій) 	Концептуальна модель	Багатокритеріальна оцінка впливів на довкілля
Покращення процесів, вимоги міжнародних партнерів, B2B 	Основна цінність	Експортні переваги, тендери Prozorro, B2C довіра

Gemini Notebook

Архітектура СЕМ: Цикл безперервного покращення (PDCA)

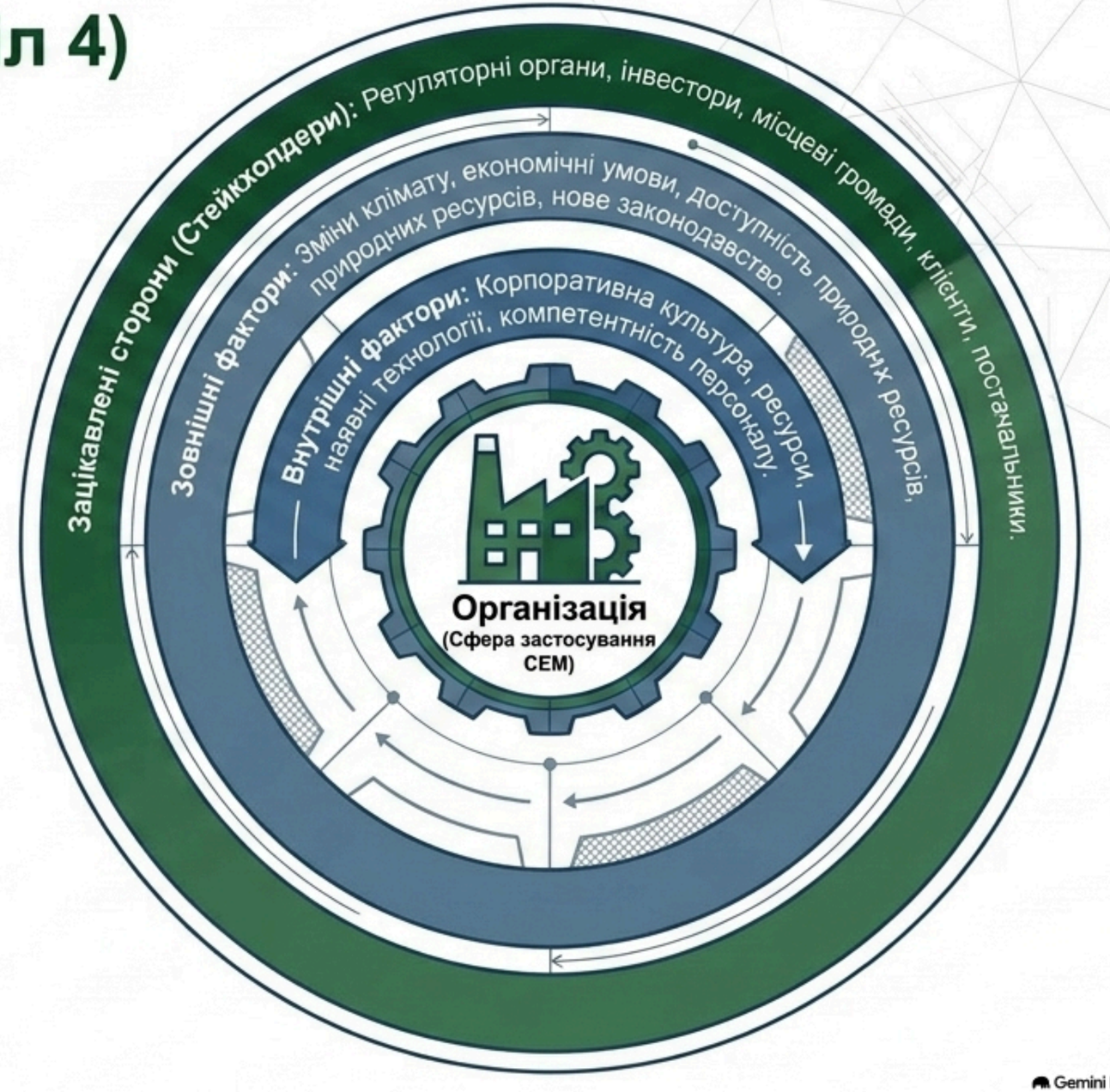

**Фокус Лекції 3 зосереджено на фундаментальних етапах проектування та запуску системи.*

Gemini Notebook

Фундамент системи: Контекст організації (Розділ 4)

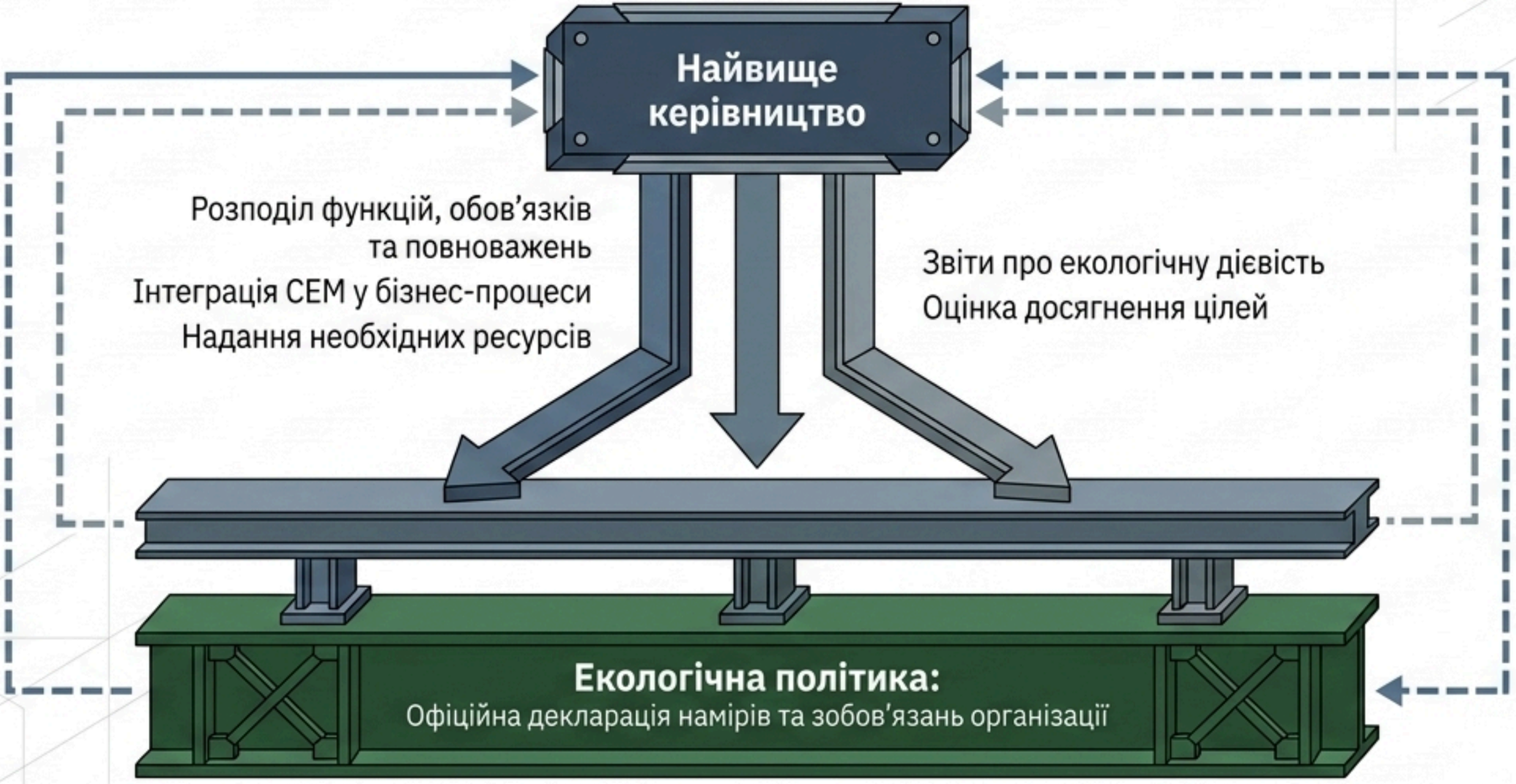
СЕМ не існує у вакуумі. Організація повинна визначити фактори, що впливають на її здатність досягати екологічних цілей.

Gemini Notebook

Лідерство як епіцентр системи (Розділ 5)

Успіх СЕМ залежить від залучення персоналу всіх рівнів на чолі з найвищим керівництвом.

Gemini Notebook

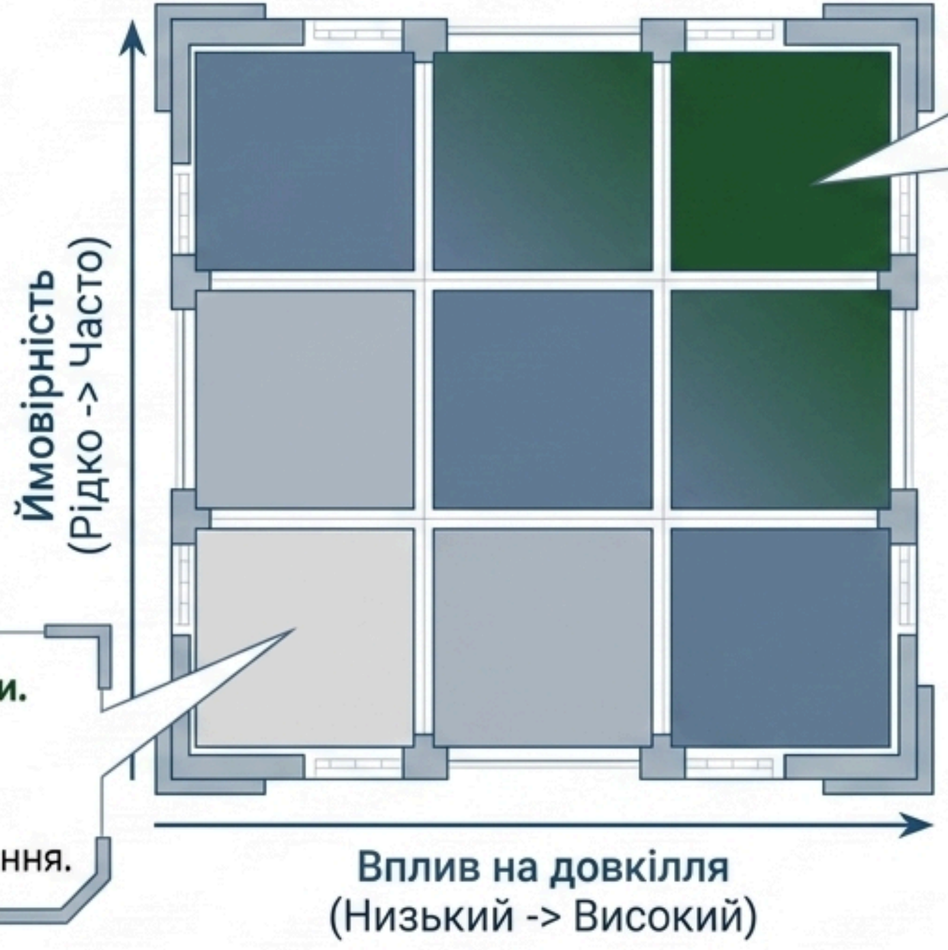
Архітектура планування: Від дії до наслідку (Розділ 6)

Організація повинна визначити ті аспекти, які вона може контролювати, та ті, на які вона може впливати з урахуванням життєвого циклу.

Gemini Notebook

Оцінка суттєвості ризиків та можливостей (Розділ 6.1)

Суттєві екологічні аспекти. Вимагають негайного операційного контролю, встановлення цілей та програм управління.

Несуттєві аспекти. Потребують періодичного моніторингу без жорсткого втручання.

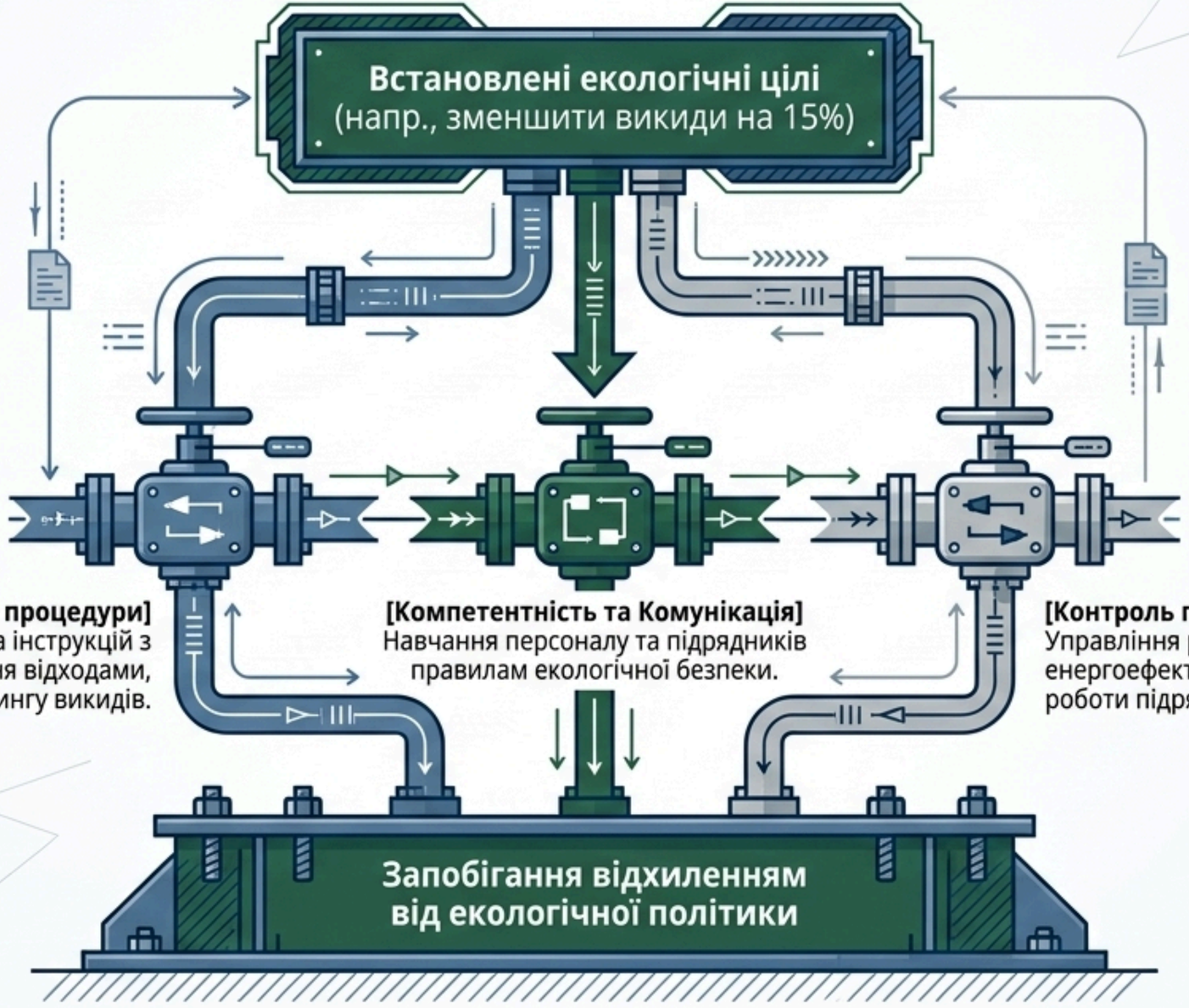
Обов'язкові вимоги

Окрім ризиків, організація зобов'язана враховувати "Обов'язкові для дотримання вимоги" (законодавство, галузеві норми, умови договорів), які автоматично стають пріоритетними.

Gemini Notebook

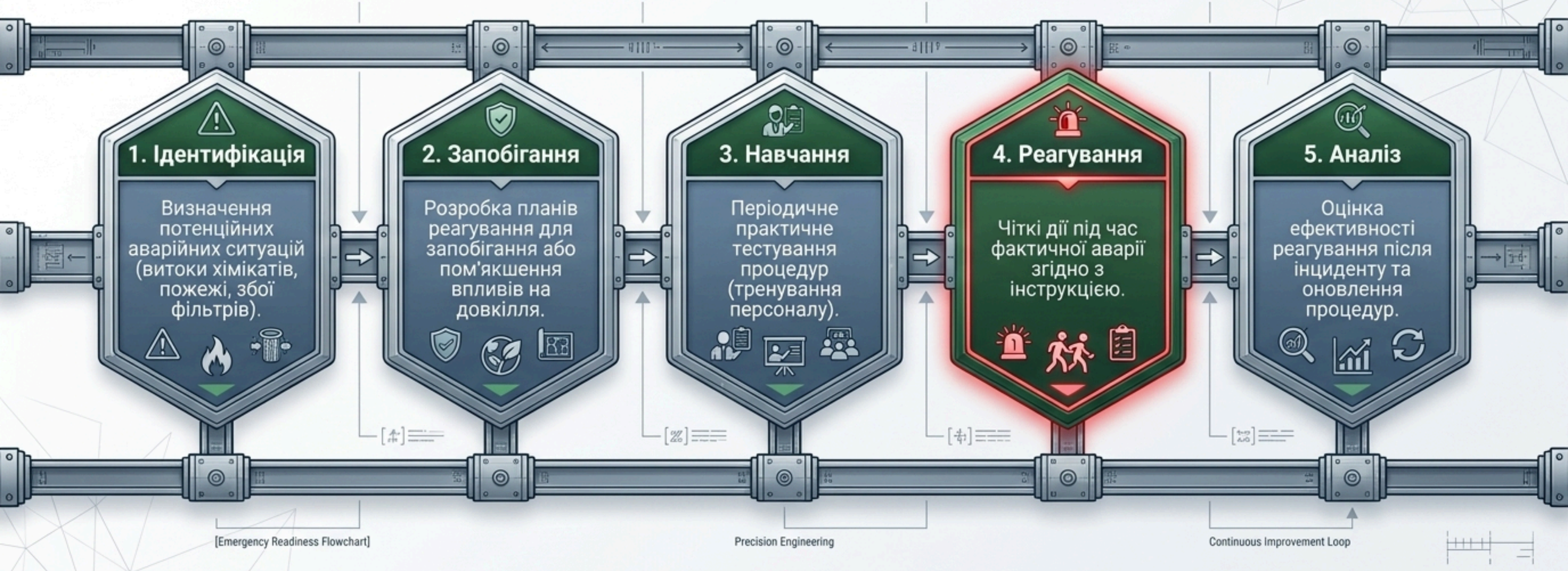
Операційне планування та функціонування (Розділ 8.1)

Трансформація цілей у щоденні стандарти роботи (SOPs).

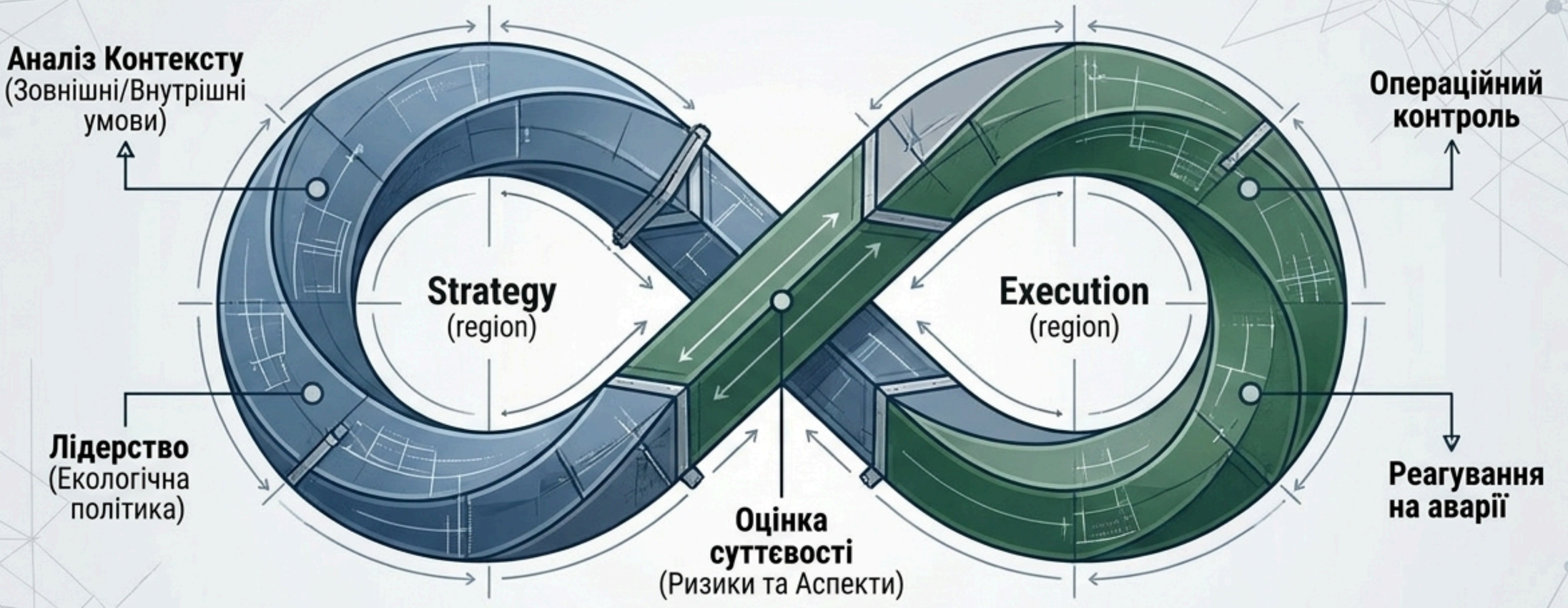
Gemini Notebook

Готовність до аварійних ситуацій та реагування (Розділ 8.2)

Gemini Notebook

Синтез: Екологічний рушій організації

Головний чинник успіху: Інтеграція екологічного управління у загальні бізнес-процеси та стратегію компанії. Екологія — це не окремий відділ, це спосіб ведення бізнесу.

Gemini Notebook